

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Yttrande
2023-12-06

Vårt diarienummer
RR 2023-245

Ert diarienummer
Fi2023/02659

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Anpassning av investeraravdraget med anledning av ändrade EU-regler om statligt stöd

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget medför ändringar i 43 kap. 16 a § och att en ny paragraf, 43 kap. 16 b §, införs i inkomstskattelagen.

Förslaget innebär att villkoren för investeraravdraget ska anpassas till ändringar i den allmänna gruppundantagsförordningen. Om det företag i vilket andelar har förvärvats har förvärvat en verksamhet från någon annan ska som huvudregel även den förvärvade verksamheten beaktas vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad eller hur länge det har varit verksamt efter sin första försäljning.

Denna huvudregel gäller dock inte om den förvärvade verksamhetens nettoomsättning under den period som motsvarar företagets beskattningsår närmast före förvärvet uppgick till mindre än 10 procent av företagets nettoomsättning under samma period, jämfört med 25 procent enligt nu gällande regler.

Om företaget har bildats genom fusion gäller huvudregeln inte heller avseende verksamheten i ett överlåtande företag om detta företags nettoomsättning under beskattningsåret närmast före fusionen uppgick till mindre än 10 procent av den sammanlagda nettoomsättningen hos de överlåtande företagen under samma period.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren uppger att investeraravdraget är ett riskfinansieringsstöd till förmån för små och medelstora företag i form av ett skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer. Ett sådant stöd anses förenligt med bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget, om det uppfyller villkoren i den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen, förkortad GBER. Bestämmelserna om investeraravdrag är

sedan den 1 augusti 2020 utformade så att stödet uppfyller villkoren i GBER (prop. 2019/20:99, bet. 2019/20:FiU21, rskr. 2019/20:340, SFS 2020:547).

Av såväl den förra som den nuvarande lydelsen av GBER framgår det att investeraravdrag och andra slags riskfinansieringsstöd får ges till yngre företag i den bemärkelsen att de har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning. Ändringarna i GBER innebär bl.a. att det införs en bestämmelse om att även andra företags verksamheter i vissa fall ska beaktas vid bedömningen av hur länge ett företag har varit verksamt på en marknad.

Syftet med förslagen är att reglerna om investeraravdrag ska uppfylla villkoren i GBER och därmed vara förenliga med bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Regelrådet bedömer att det framgår mot vilken bakgrund förslaget lämnas och vilket syfte det avser uppfylla. Beskrivningen är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren uppger att om förslaget inte genomförs är inte investeraravdraget förenligt med EU:s regler om statligt stöd. Eftersom förslaget är en konsekvens av ändrade statsstödsregler bedöms inga relevanta alternativa lösningar finnas.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslaget är visserligen en följd av ändrade statsstödsregler, som måste genomföras i svensk rätt. Däremot kan det enligt Regelrådets mening ifrågasättas om detta är det enda sättet att genomföra de ändrade reglerna. Förslagsställaren kunde ha resonerat kring möjliga alternativ och motiverat varför den valda lösningen är den mest lämpliga. Utifrån förslagsställarens resonemang kring förslagets påverkan på företaget kan dock Regelrådet se varför detta inte har bedömts nödvändigt.

Regelrådet finner att redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd, under omständigheterna, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Så som angetts under avsnittet *Bakgrund och syfte med förslaget* är syftet med förslaget att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen. Förslagsställaren bedömer att förslaget uppnår detta syfte och att förslaget är förenligt med EU-rätten i övrigt.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren uppger att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2024. Ändringarna ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 30 juni 2024.

Av förordningen (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 om ändring av den allmänna gruppundantagsförordningen följer att ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2023. Medlemsstaterna är anmodade att ändra sina befintliga stödordningar för riskfinansiering för att anpassa dem till förordningen inom sex månader efter dagen för offentliggörandet. De föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Det bedöms vara den 1 juli 2024.

Regelrådet bedömer att det framgår varför förslagsställaren valt den aktuella tidpunkten för ikraftträdande. Det finns dock inga uppgifter om ifall det behövs några speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner att redovisningen av hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande är godtagbar.

Regelrådet finner att redovisningen av behov av speciella informationsinsatser är bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren uppger att förslaget berör personer som vill göra investeraravdrag för investeringar i företag där företaget har förvärvat en verksamhet vars omsättning motsvarar mellan 10 och 25 procent av företagets nettoomsättning räkenskapsåret innan förvärvet.

Förslagsställaren menar att enligt Skatteverket har det sedan reglerna om investeraravdrag infördes inte förekommit något ärende där man nekat yrkat investeraravdrag på grund av villkoren om förvärvad verksamhet och verksam på marknad. Myndigheten bedömer också att man troligen bara någon enstaka gång svarat på frågor avseende investeraravdrag och gränsvärdet på 25 procent. Även om de föreslagna reglerna skulle kunna begränsa möjligheterna att få göra investeraravdrag i något enstaka fall är bedömningen att förslaget i praktiken inte får några nämnvärda konsekvenser.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet kan utläsa av promemorian att de ifrågavarande reglerna berör små och medelstora företag. Det finns dock inga uppgifter om antal eller bransch för dessa företag. Om företag berörs ska det typiskt sett finnas en beskrivning av hur många dessa företag är, vilken bransch de tillhör och hur stora de är (antingen uttryckt i antal anställda eller i någon form av ekonomisk storlek).

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Under ovanstående avsnitt om *Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch* hänvisar förslagsställaren till information från Skatteverket och drar slutsatsen att förslaget i praktiken inte får några nämnvärda konsekvenser för företag eller investerare. Förslagsställaren bedömer därför att regleringen inte får effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Det bedöms inte heller vara meningsfullt att göra en fullskalig analys av konsekvenserna för individer och företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Enligt Regelrådets mening innebär det faktum att ingen hittills nekats investeraravdrag på grund av de ifrågavarande villkoren, eller att Skatteverket fått väldigt få frågor om det, inte att förslagen inte får konsekvenser för företag. Regelrådet anser att förslagsställaren borde resonerat åtminstone något utförligare kring om och hur förslagen skulle kunna komma att påverka företag och investerare.

Regelrådet finner att redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I promemorian anges att regleringen inte bedöms få effekter av betydelse för företagets konkurrensförmåga. I övrigt nämns inget om påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet bedömer att detta är en brist och vill påminna om att alltid redovisa samtliga aspekter enligt gällande ordning för konsekvensutredning vid regelgivning. Om förslagsställaren eventuellt skulle anse att det inte föreligger någon påverkan ska detta ändå anges och motiveras. Även om det inte är givet kan Regelrådet inte heller utesluta att genomförande av förslaget skulle kunna påverka investeringar.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I promemorian anges inget om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet bedömer att det inte finns något som uppenbart talar för att förslaget skulle medföra en påverkan på företagen i andra avseenden. Bristen är därför inte av avgörande vikt.

Regelrådet finner, med hänsyn till förutsättningarna i ärendet, avsaknaden av information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som nämnts under avsnittet *Bakgrund och syfte med förslaget* är investeraravdraget ett riskfinansieringsstöd till förmån för små och medelstora företag i form av ett skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer. Det är alltså regler som berör just små och medelstora företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det går att förstå att förslagen som behandlas i promemorian avser små och medelstora företag, men som tidigare nämnts under avsnitten *Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch* och *Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet* saknar konsekvensutredningen en redogörelse för vilka företag som berörs och hur de kan komma att påverkas av förslaget.

Regelrådet finner därför att även redovisningen om särskilda hänsyn till små företag är bristfällig.

Sammantagen bedömning

Förslaget innebär att villkoren för investeraravdraget ska anpassas till ändringar i den allmänna gruppundantagsförordningen för att förslagen ska vara förenligt med EU:s statsstödsregler. Det framgår vilket syftet med förslaget är och att det är förenligt med EU-rätten, samt när reglerna föreslås träda i kraft. Regelrådet anser att förslagsställaren kunde ha funderat över möjliga alternativa lösningar, men kan utifrån förutsättningarna ändå godta skälet till att man inte gjort det och bedömer därför att även redovisningen av alternativa lösningar är godtagbar. Förslagsställaren bedömer att förslagen inte får någon effekt för

företag och konsekvensutredningen saknar uppgifter om vilka företag som berörs, påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet samt konkurrensförmåga. Enligt Regelrådets mening borde förslagsställaren ha resonerat åtminstone något mer fördjupat kring dessa aspekter och inte för enkelt dragit slutsatsen att förslaget inte får några nämnvärda konsekvenser enbart baserat på historik hos Skatteverket. Rimligen finns det något skäl till att bakomliggande EU-regler har beslutats som de har gjorts. Det finns inte heller något resonemang kring hur små företag påverkas eller om det behövs några informationsinsatser.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 6 december 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjerg och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande